

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การเสนอผลการวิจัย เรื่อง การนำเสนอเป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ในระหว่าง พ.ศ. 2528-2537 ซึ่งครอบคลุมสาระดังนี้ วัตถุประสงค์ของการวิจัย ขอบเขต
ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย การเก็บรวบรวมและการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิจัยและ
ข้อเสนอแนะตามลำดับ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ คือ

1. เพื่อศึกษาสถานภาพปัจจุบันของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
2. เพื่อศึกษาทัศนคติของผู้ทรงคุณวุฒิต่อเป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ในอนาคต
3. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับเป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ในอนาคต ระหว่าง
- บุคคลภายในที่มีตำแหน่งบริหาร และไม่มีตำแหน่งบริหาร
- บุคคลภายในและบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัย
4. เพื่อเสนอเป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ในอนาคต

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเพื่อวิเคราะห์สถานภาพปัจจุบันและเป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัย
สงขลานครินทร์ภายใต้ภารกิจทั้ง 4 ประการ คือ ผลิตบัณฑิต วิจัย บริการวิชาการแก่สังคม และ
ทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โดยศึกษาในลักษณะเป้าประสงค์ที่ควรจะเป็นในอนาคต 10 ปีข้างหน้า
(พ.ศ. 2528-2537) โดยศึกษาจากทัศนคติของผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหาร อาจารย์ และผู้ประกอบการ
ธุรกิจเอกชน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเข้าใจเกี่ยวกับการอุดมศึกษา

และแนวโน้มทิศทางของปัจจัยในการพัฒนาเศรษฐกิจภาคใต้ กลุ่มบุคคลซึ่งเป็นอาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ที่ปฏิบัติงานอยู่ในปีการศึกษา 2530 จำนวน 242 คน และกลุ่มบุคคลภายนอก ซึ่งหมายถึงบุคคลที่ปฏิบัติงานอยู่นอกมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และมีชื่อปรากฏอยู่ในการประชุม กรอ.ภาคใต้ ครั้งที่ 1 จำนวน 39 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง สำหรับแบบสอบถามในแต่ละฉบับแบ่งเป็น 2 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จะถามเกี่ยวกับ สถานที่ทำงานปัจจุบัน เพศ อายุ ประสบการณ์ทำงาน วุฒิกการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งทางวิชาการ ตำแหน่งทางบริหาร บุคคลภายนอกมีคำถามเพิ่มเติมในระดับการศึกษาของผู้ร่วมงาน และระดับการศึกษาของกำลังคนที่หน่วยงานต้องการ
- ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับเป้าประสงค์ (Goals) ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ในอนาคต เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า ครอบคลุมประเด็นเกี่ยวกับ ลักษณะของโปรแกรมการศึกษา ลักษณะนักศึกษา ลักษณะงานวิจัย ลักษณะการดำเนินการ ลักษณะงานบริการวิชาการ และปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจภาคใต้

การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ในส่วนของผู้ทรงคุณวุฒินั้น ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์และบันทึกลงแบบ โดยผู้วิจัยสัมภาษณ์ด้วยตนเอง ในส่วนของแบบสอบถาม สำหรับบุคคลภายในผู้วิจัยส่งและเก็บแบบสอบถามเองในบางส่วน และมอบหมายให้ตัวแทนของผู้วิจัย ซึ่งปฏิบัติงานในหน่วยงานที่ผู้วิจัยจะเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นผู้จัดส่งและเก็บรวบรวมแบบสอบถาม และจัดส่งให้ผู้วิจัย สำหรับแบบสอบถามสำหรับบุคคลภายนอก ผู้วิจัยได้จัดส่งและรับแบบสอบถามคืนทางไปรษณีย์ จากนั้นผู้วิจัยก็นำแบบสอบถามที่ได้รับคือ มาวิเคราะห์ดังนี้

1. ข้อมูลที่ได้จากเอกสารและการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) แล้วนำเสนอในรูปแบบความเรียง
2. ข้อมูลที่เป็นสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่

และหาค่าร้อยละ

3. ข้อมูลเกี่ยวกับเป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) รายข้อในแต่ละด้านและจัดลำดับความสำคัญ

4. เปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มบุคคลภายในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ที่มีต่อเป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ระหว่างผู้ที่มีตำแหน่งบริหารและผู้ที่ไม่ใช่ตำแหน่งบริหาร โดยใช้ค่า t (t-test)

5. เปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคคลภายในและบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่มีต่อเป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ได้ใช้ค่า t (t-test)

สรุปผลการวิจัย

ส่วนที่ 1. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ปัจจุบันของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

จากการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร และการสัมภาษณ์ พอจะสรุปได้ว่า สถานภาพปัจจุบันของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์นั้น มีปัญหาต่าง ๆ หลายประการ ซึ่งปัญหาเหล่านี้มีทั้งที่เกิดจากสภาพสิ่งแวดล้อมภายนอก และเกิดจากปัญหาภายในของมหาวิทยาลัยเอง เมื่อพิจารณาตัวบ่อน (Input) ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พบว่านักศึกษาที่ร้อยละ 50 ที่สอบคัดเลือกจากส่วนกลางเป็นนักศึกษาลำดับที่ 4, 5 และ 6 นักศึกษาที่ผ่านการสอบคัดเลือกโดยมหาวิทยาลัยเองอยู่ในเกณฑ์ดี และนักศึกษาที่เข้าเรียนโดยสิทธิพิเศษ มีคุณภาพที่อยู่ในเกณฑ์พอใช้ อาจารย์ ถ้าพิจารณาจากเกณฑ์ สักส่วนอาจารย์ จากวุฒิการศึกษา ก็ออกจะดี แต่เมื่อพิจารณาพร้อมกับการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขการขอบรรจุ ซึ่งรวมทั้งการเปลี่ยนระดับวุฒิ การเปลี่ยนเงื่อนไขสาขาวิชา ซึ่งก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงจากการวางแผนเรื่องกำลังคน ทำให้ไม่สามารถระบุได้ว่าคุณภาพอาจารย์ดี แต่ที่เห็นได้ชัดเจนก็คือ มหาวิทยาลัยต้องเสียทั้งงบประมาณและเวลาในการพัฒนาอาจารย์ ด้านอาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกอยู่ในเกณฑ์ดี เมื่อใช้เกณฑ์มาตรฐานเข้ามาจับ งบประมาณที่ได้รับค่อนข้างจะจำกัด ประกอบกับคณะแพทย์อยู่ในระยะการจัดตั้งและขยายตัว งบประมาณกว่าร้อยละ 30 จึงเป็นของคณะแพทยศาสตร์ และโรงพยาบาล โดยความเห็นชอบของสำนักงบประมาณ ทำให้คณะและหน่วยงานอื่นมีปัญหาในการที่จะขยายงาน

ประกอบกับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์เป็นมหาวิทยาลัยใหม่ในภูมิภาค ไม่มีสินทรัพย์ ไม่มีรายได้
อื่นที่จะนำมาเป็นงบประมาณสนับสนุน ในด้านหลักสูตรที่เปิดสอนก็มีถึง 84 สาขาวิชา แต่ร้อยละ
58.66 เป็นสาขาวิชาทางด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

กระบวนการ (Process) ระบบบริหารงานบุคคลที่ผูกยึดกับระบบราชการทำให้ไม่
เอื้อต่อมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นองค์กรทางวิชาการที่ต้องการความอิสระในการคิดและปฏิบัติงาน
ระบบบริหารการเงินด้วยกระบวนการทางราชการที่มีหลายขั้นตอน ทำให้เกิดความล่าช้า และ
เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาในทางวิชาการ ซึ่งบางครั้งต้องอาศัยความรวดเร็วฉับพลัน ประกอบกับ
ผู้พิจารณางบประมาณไม่มีความรู้ความเข้าใจในระบบมหาวิทยาลัยคือ การพิจารณาจึงไม่
สอดคล้องกับความต้องการ ทำให้มหาวิทยาลัยไม่สามารถพัฒนาไปตามเป้าประสงค์ที่วางไว้ได้
งานบริหารวิชาการเป็นสิ่งที่พูดถึงเท่านั้น ไม่ได้มีการจัดรูปองค์กรที่ชัดเจน อยู่ในลักษณะคนทำ
ไม่มีอำนาจ คนมีอำนาจไม่ได้ทำ งานบริการวิชาการที่รว่าน่าจะสำคัญกลับไม่มีผลชัดเจนนักใน
กระบวนการ กระบวนการเรียนการสอนก็ไม่แตกต่างจากสมัยเริ่มตั้งมหาวิทยาลัยมากนัก คือ
เป็นการถ่ายทอด มากกว่าสอนให้คิดและค้นคว้า แต่ถ้าพิจารณาในส่วนความสัมพันธ์ใกล้ชิดระหว่าง
นักศึกษากับอาจารย์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์จะดีกว่ามหาวิทยาลัยในส่วนกลาง ด้วย
มหาวิทยาลัยมีหอพักนักศึกษาและมีบ้านพักให้อาจารย์ในบริเวณมหาวิทยาลัย

สิ่งแวดล้อม (Environment) ซึ่งก็คือจำนวน สถาบันอุดมศึกษา เป็นสิ่งที่น่าวิตกมาก
เพราะปัจจุบันมีสถาบันเกิดขึ้นมาก มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์จะต้องประเมินและพัฒนาตนเอง
ให้ก้าวหน้าทัดเทียมหรือโดดเด่นกว่าสถาบันอื่น ๆ

ผลผลิต (Output) บัณฑิตของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ร้อยละ 56.51 เป็นบัณฑิต
ทางด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ซึ่งสวนทางกับนโยบายของทบวงมหาวิทยาลัย ที่เน้นในการ
ผลิตบัณฑิตทางด้านวิทยาศาสตร์ ถ้าจะพิจารณาคุณภาพบัณฑิตของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จาก
ภาวะการมีงานทำก็มีผลเป็นที่น่าพอใจ เพราะบัณฑิตจากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ว่างงานเพียง
ร้อยละ 17.91 เป็นอันดับที่ 8 ใน 11 สถาบันที่เป็นมหาวิทยาลัยปิด จำกัดรับ ด้านงานวิจัยเป็น
งานวิจัยประยุกต์ แม้จะน้อยแต่ก็อยู่ในสาขาที่สอดคล้องกับนโยบายและความต้องการของสังคม
งานวิจัยกว่าร้อยละ 50 เป็นเรื่องเกี่ยวกับท้องถิ่นภาคใต้ การให้บริการวิชาการแก่ชุมชน
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มีผลงานอยู่ในชั้นนำพึงพอใจ มี 2 หน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง ใน

งานบริการวิชาการ มีการจัดฝึกอบรมทั้งในมหาวิทยาลัยและออกไปจัดในชุมชน มีการเผยแพร่
ข่าวสารทางวิชาการ ทางสื่อต่าง ๆ ทางด้านทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ก็มีศูนย์การศึกษาเกี่ยวกับ
ภาคใต้ดำเนินการทำการศึกษาค้นคว้าวิจัย เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรม และโบราณคดีในท้องถิ่น จัดตั้ง
พิพิธภัณฑ์

ส่วนที่ 2. สรุปผลข้อมูลจากแบบสอบถาม

ข้อมูลส่วนนี้ผู้วิจัยแบ่งสรุปผลเป็น 2 ตอนคือ ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม
และตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับเป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ในการวิจัยครั้งนี้พบว่า ในจำนวนบุคคลภายใน 242 คน ร้อยละ 76.9 อยู่ในสาขา
วิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีอยู่ในสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ร้อยละ 23.1
เป็นเพศชาย ร้อยละ 53.3 เพศหญิงร้อยละ 46.7 ส่วนใหญ่ร้อยละ 73.6 มีอายุระหว่าง
26-40 ปี ประสบการณ์ทำงานในมหาวิทยาลัย ส่วนใหญ่ไม่เกิน 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 68.6
มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทสูงสุด ส่วนมากเป็นอาจารย์ มีตำแหน่งบริหารร้อยละ 20.2 บุคคล
ภายนอก 39 คน ร้อยละ 84.62 ปฏิบัติงานในภาคเอกชนหรือประกอบอาชีพอิสระ ร้อยละ 79.5
เป็นเพศชาย ส่วนใหญ่มีอายุ 46 ปีขึ้นไป มีประสบการณ์ทำงานไม่น้อยกว่า 16 ปี มีวุฒิการศึกษา
สูงสุดระดับปริญญาตรี มีผู้ร่วมงานในระดับต่ำกว่าปริญญาตรีมากที่สุด ร้อยละ 86.19 และความ
ต้องการกำลังคนส่วนใหญ่ก็ต่ำกว่าปริญญาตรี

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับเป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ผลการ
วิจัยจะนำเสนอเป็น 4 ประเด็นดังนี้

1. การวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ยและการจัดลำดับความสำคัญของเป้าประสงค์ของ
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตามความคิดเห็นของบุคคลภายในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
2. การวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ยและการจัดลำดับความสำคัญของเป้าประสงค์ของ
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตามความคิดเห็นของบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
3. เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อเป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ของ
ของบุคคลภายในที่มีตำแหน่งบริหารและไม่มีตำแหน่งบริหาร

4. เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อเป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ของ บุคคลภายใน และบุคคลภายนอก

ผลการวิจัยแต่ละประเด็นมีรายละเอียดสรุปได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ย และการจัดลำดับความสำคัญของเป้าประสงค์ของ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตามความคิดเห็นของบุคคลภายในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ในการสรุปผลการวิจัยครั้งนี้จะเรียงลำดับความสำคัญของเป้าประสงค์ของ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตามความคิดเห็นของบุคคลภายใน ทั้งที่มีตำแหน่งบริหารและไม่มี ตำแหน่งบริหาร ตามลำดับดังนี้

1.1 เป้าประสงค์เกี่ยวกับการจัดการศึกษาในระดับวุฒิ บุคคลภายในมีความ คิดเห็นว่าในอนาคตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ควรจัดการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรี ($\bar{x} = 4.26$) รองลงมาเป็นการจัดการศึกษาในระดับปริญญาตรี ($\bar{x} = 4.19$) และสุดท้ายเป็นการจัด การศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ($\bar{x} = 2.30$)

1.2 เป้าประสงค์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในสาขาวิชา บุคคลภายใน มีความเห็นว่า ในอนาคตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ควรจัดการศึกษาในสาขาวิชาที่เรียงลำดับ ความสำคัญดังต่อไปนี้ ลำดับที่ 1 วิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยี ($\bar{x} = 4.48$) ลำดับที่ 2 เป็น วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี:- เทคโนโลยียาง เทคโนโลยีการประมง ฯลฯ ($\bar{x} = 4.46$) ลำดับที่ 3 เป็น คณิตศาสตร์และวิทยาการคอมพิวเตอร์ ($\bar{x} = 4.28$) ลำดับที่ 4 เป็น วิทยาศาสตร์สุขภาพ:- ทันตแพทยศาสตร์ เภสัช พยาบาล ฯลฯ ($\bar{x} = 4.14$) และลำดับที่ 5 เป็น เกษตรศาสตร์:- สัตวแพทย์ ป่าไม้ และประมง ($\bar{x} = 4.10$)

1.3 เป้าประสงค์เกี่ยวกับลักษณะการจัดโปรแกรมการศึกษา บุคคลภายใน มีความคิดเห็นว่าในอนาคตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ควรมีการจัดโปรแกรมพิเศษที่สอดคล้องกับ สภาพความต้องการของสังคมเป็นลำดับแรก ($\bar{x} = 4.49$) การรักษาระดับคุณภาพวิชาการของ โปรแกรมต่าง ๆ ให้อยู่ในลักษณะสมดุลย์เป็นลำดับที่ 2 ($\bar{x} = 4.18$) การทำให้โปรแกรมการ ศึกษาที่สัปดาห์ทุกโปรแกรม เป็นลำดับที่ 3 ($\bar{x} = 4.11$) และลำดับที่ 4 ซึ่งเป็นลำดับสุดท้าย คือ การเปิดโปรแกรมที่หลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนได้ตามความต้องการ ($\bar{x} = 3.81$)

1.4 เป้าประสงค์เกี่ยวกับลักษณะของนักศึกษา บุคคลภายในมีความคิดเห็นว่าเป็นการ
 ในอนาคตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ควรให้ความสำคัญที่สุดกับ การพัฒนาเชิงปัญญาเป็นการ
 ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นคนใฝ่รู้ สามารถหาความรู้ให้แก่ตนเองได้ในอนาคต ($\bar{x} = 4.62$) ลำดับ
 ที่ 2 เป็นการมุ่งสร้างให้เป็นบัณฑิตที่สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้กับสภาพสังคม ($\bar{x} = 4.59$)
 ลำดับที่ 3 การอบรมบ่มนิสัยทางด้านคุณธรรม จริยธรรม ($\bar{x} = 4.48$) และลำดับที่ 4 เป็นการ
 ให้ความสำคัญแก่นักวิชาการ มีการวิจัยค้นคว้าตามระเบียบวิธีการทางวิทยาศาสตร์และมีความอดุสสาหะ
 ในการสร้างผลงานที่สร้างสรรค์ ($\bar{x} = 4.37$)

1.5 เป้าประสงค์ในการจัดการเกี่ยวกับคณาจารย์ บุคคลภายในมีความเห็นว่าเป็น
 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ในอนาคต ควรให้ความสำคัญที่สุดกับ การมีระบบคัดเลือกอาจารย์ที่
 มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ได้อาจารย์ที่มีคุณภาพ ($\bar{x} = 4.59$) ลำดับที่ 2 เป็นการพัฒนาคณาจารย์
 เพื่อให้มีความรู้และความสามารถเพิ่มขึ้น ($\bar{x} = 4.57$) ลำดับที่ 3 เป็นการเพิ่มสวัสดิการเพื่อ
 เป็นแรงจูงใจให้อาจารย์เข้ามาทำงาน ($\bar{x} = 4.17$) และลำดับที่ 4 เป็นการปกป้องอาจารย์
 เพื่อความมีเสถียรภาพทางวิชาการ ($\bar{x} = 4.12$)

1.6 เป้าประสงค์เกี่ยวกับลักษณะงานวิจัย บุคคลภายในมีความคิดเห็นว่าเป็น
 ในอนาคต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ควรให้ความสำคัญที่สุดกับการทำงานวิจัยประยุกต์เพื่อ
 ประโยชน์แก่สังคม ($\bar{x} = 4.65$) และตามด้วยการทำงานวิจัยบริสุทธิ์ หรืองานวิจัยทฤษฎี เพื่อ
 ความก้าวหน้าทางวิชาการ ($\bar{x} = 3.90$)

1.7 เป้าประสงค์เกี่ยวกับนโยบายในการดำเนินการ บุคคลภายในมีความเห็น
 เป็นมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ในอนาคตควรให้ความสำคัญกับการดำเนินการเพื่อใช้ทรัพยากร
 ที่มีอยู่หรือหามาได้อย่างประหยัดที่สุด ประโยชน์สูงสุด มากที่สุด ($\bar{x} = 4.35$) รองลงมาคือการ
 สร้างความภาคภูมิใจในสถาบันให้เกิดแก่คณาจารย์ บุคลากร และนักศึกษา ($\bar{x} = 4.25$) ลำดับ
 ที่ 3 เป็นการหาแหล่งทุนและทรัพยากรต่าง ๆ ที่ต้องการจากแหล่งภายนอก ลำดับที่ 4 มี 2 ข้อ
 คือ การได้มาซึ่งนักศึกษาที่มีศักยภาพ และการดำเนินการให้สภามหาวิทยาลัยได้ใช้อำนาจในการ
 ตัดสินใจอย่างจริงจังและฉับไวแบบคณะกรรมการของบริษัทเอกชน ($\bar{x} = 4.14$)

1.8 เป้าประสงค์เกี่ยวกับลักษณะงานบริหาร บุคคลภายในมีความเห็นว่าเป็น
 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ในอนาคต ควรให้ความสำคัญเป็นลำดับที่ 1 กับการดำเนินการเพื่อ
 ให้มหาวิทยาลัยมีความคล่องตัวสูงในการบริหารและการดำเนินการภายในมหาวิทยาลัย ($\bar{x} =$
 4.44) ลำดับที่ 2 เป็นการจัดระบบงานธุรการและงานสนับสนุนวิชาการให้มีคุณภาพ ($\bar{x} = 4.33$)

และลำดับที่ 3 เป็นการจักระบบบริหารงานบุคคลที่ส่งเสริมให้บุคลากรทำงานร่วมกันเป็นทีม ($\bar{x} = 4.28$)

1.9 เป้าประสงค์เกี่ยวกับงานบริการวิชาการและความสัมพันธ์กับบุคคลภายนอก บุคคลภายในมีความเห็นว่ามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ในอนาคต ควรให้ความสำคัญกับการทำให้สังคมยอมรับในคุณภาพของโปรแกรมต่าง ๆ ของสถาบันมากที่สุด ($\bar{x} = 4.26$) รองลงมาเป็นการจักระบบประชาสัมพันธ์ เพื่อเสนอข่าวสาร ข้อมูลความเคลื่อนไหวของมหาวิทยาลัยให้วงการภายนอกได้รับทราบอย่างต่อเนื่อง ($\bar{x} = 4.24$) ลำดับที่ 3 เป็นการจัทำให้มีการเผยแพร่ความรู้ทางสื่อต่าง ๆ เช่น สิ่งพิมพ์ วิทยู และโทรทัศน์ ($\bar{x} = 4.14$) และลำดับที่ 4 คือเป็นแหล่งรวบรวมและเผยแพร่แนวคิดใหม่ ๆ ที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงสังคม ($\bar{x} = 4.10$)

1.10 เป้าประสงค์ด้านปัจจัยที่มีบทบาทในการพัฒนาเศรษฐกิจภาคใต้ บุคคลภายในมีความเห็นว่า ยางพารามีความสำคัญเป็นลำดับที่ 1 ($\bar{x} = 4.60$) รองลงมาคือการประมง ($\bar{x} = 4.55$) ลำดับที่ 3 เป็น ปาล์มน้ำมัน ($\bar{x} = 4.36$) ลำดับที่ 4 เป็น การท่องเที่ยว ($\bar{x} = 4.30$) และลำดับที่ 5 คือ เหมืองแร่ ($\bar{x} = 4.05$)

2. การวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ย และการจัลำดับความสำคัญของเป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตามความคิดเห็นของบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

2.1 เป้าประสงค์เกี่ยวกับการจัดการศึกษาในระดับวุฒิ บุคคลภายนอกมีความคิดเห็นว่า มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ในอนาคต ควรให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรี มากที่สุด ($\bar{x} = 4.21$) รองลงมาเป็นการจัดการศึกษาในระดับปริญญาตรี ($\bar{x} = 4.13$) และลำดับที่ 3 คือการจัดการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ($\bar{x} = 2.36$)

2.2 เป้าประสงค์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในสาขาวิชา บุคคลภายนอกมีความคิดเห็นว่า มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ในอนาคต ควรให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาในสาขาวิชาที่เรียงลำดับความสำคัญดังนี้ ลำดับที่ 1 วิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยี ($\bar{x} = 4.51$) ลำดับที่ 2 วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี:- เทคโนโลยียาง เทคโนโลยีการประมง ฯลฯ ($\bar{x} = 4.47$) ลำดับที่ 3 คณิตศาสตร์และวิทยาการคอมพิวเตอร์ ($\bar{x} = 4.26$) ลำดับที่ 4 วิทยาศาสตร์สุขภาพ:- ทันตแพทย์ เภสัช พยาบาล ฯลฯ ($\bar{x} = 4.15$) และลำดับที่ 5 เกษตรศาสตร์:- สัตวแพทย์ ป่าไม้ และประมง ($\bar{x} = 4.10$) ;

2.3 เป้าประสงค์เกี่ยวกับลักษณะการจัดโปรแกรมการศึกษา บุคคลภายนอก มีความคิดเห็นว่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ในอนาคต ควรให้ความสำคัญกับการจัดโปรแกรม พิเศษที่สอดคล้องกับความต้องการของสังคม มากที่สุด ($\bar{x} = 4.49$) ลำดับที่ 2 เป็นการรักษาระดับคุณภาพวิชาการของโปรแกรมต่าง ๆ ให้อยู่ในลักษณะสมดุลย์ ($\bar{x} = 4.16$) ลำดับที่ 3 การทำให้โปรแกรมการศึกษาที่ดีที่สุดทุกโปรแกรม ($\bar{x} = 4.10$) และลำดับที่ 4 ซึ่งเป็นลำดับสุดท้าย คือ การเปิดโปรแกรมที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนได้ตามความต้องการ

2.4 เป้าประสงค์เกี่ยวกับลักษณะของนักศึกษา บุคคลภายนอกมีความคิดเห็นว่ในอนาคตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ควรให้ความสำคัญกับการมุ่งสร้างให้เป็นบัณฑิตที่สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้กับสภาพสังคมมากที่สุด ($\bar{x} = 4.61$) รองลงมาคือการอบรมบ่มนิสัยทางด้านคุณธรรม จริยธรรม ตามมาเป็นลำดับที่ 3 คือ การพัฒนาเชิงปัญญา เป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นคนใฝ่รู้ สามารถหาความรู้ให้แก่ตนเองได้ในอนาคต ($\bar{x} = 4.35$) และลำดับที่ 4 คือ การมีงาน อาชีพ และการยอมรับในสังคม ($\bar{x} = 4.23$)

2.5 เป้าประสงค์ในการจัดการเกี่ยวกับคณาจารย์บุคคลภายนอกมีความคิดเห็นว่ ในอนาคตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ควรให้ความสำคัญมากที่สุดกับ การมีระบบการคัดเลือกอาจารย์ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ได้อาจารย์ที่มีคุณภาพ ($\bar{x} = 4.69$) ลำดับถัดมาคือ การพัฒนา คณาจารย์ เพื่อให้มีความรู้และความสามารถเพิ่มขึ้น ($\bar{x} = 4.41$) ลำดับที่ 3 การเพิ่มสวัสดิการเพื่อเป็นแรงจูงใจให้อาจารย์เข้ามาทำงาน ($\bar{x} = 3.97$) และลำดับที่ 4 เป็นการปกป้องอาจารย์เพื่อควมมีเสริภาพทางวิชาการ ($\bar{x} = 3.89$)

2.6 เป้าประสงค์เกี่ยวกับลักษณะงานวิจัย บุคคลภายนอกมีความคิดเห็นว่ในอนาคต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ควรให้ความสำคัญกับ การทำงานวิจัยประยุกต์เพื่อประโยชน์แก่สังคมมากที่สุด ($\bar{x} = 4.53$) รองลงมาเป็นการทำงานวิจัยบริสุทธิ์ หรืองานวิจัยทฤษฎี เพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ ($\bar{x} = 3.94$)

2.7 เป้าประสงค์เกี่ยวกับนโยบายในการดำเนินการ บุคคลภายนอกมีความคิดเห็นว่ ในอนาคตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ควรให้ความสำคัญกับการดำเนินการเพื่อใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ หรือหามาได้อย่างประหยัดสุด ประโยชน์สูง ($\bar{x} = 4.43$) ลำดับที่ 2 เป็นการรักษาและเพิ่มพูนศักดิ์ศรีของสถาบันให้มีอยู่ตลอดไป ($\bar{x} = 4.41$) ลำดับที่ 3 เป็นการดำเนินการให้สภามหาวิทยาลัยได้ใช้อำนาจในการตัดสินใจอย่างจริงจังและฉับไวแบบคณะกรรมการของบริษัท

เอกชน ($\bar{x} = 4.35$) และลำดับที่ 4 เป็นการสร้างความภาคภูมิใจในสถาบันให้เกิดแก่คณาจารย์ บุคลากร และนักศึกษา ($\bar{x} = 4.30$)

2.8 เป้าประสงค์เกี่ยวกับลักษณะงานบริหาร บุคคลภายนอกมีความเห็นว่า ในอนาคต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ควรรีความสำคัญกับการจัดให้มีระบบติดตาม ประเมิน และรายงานผลการทำงานของ อาจารย์ เจ้าหน้าที่ และหน่วยงานในมหาวิทยาลัย มากที่สุด ($\bar{x} = 4.46$) รองลงมาคือดำเนินการเพื่อให้มหาวิทยาลัยมีความคล่องตัวสูงในการบริหาร และ ดำเนินการภายในมหาวิทยาลัย ($\bar{x} = 4.38$) ลำดับที่ 3 เป็น การจัดระบบบริหารงานบุคคล ที่เอื้อต่อการปลดปล่อยบุคลากรที่ไม่มีประสิทธิภาพออกจากมหาวิทยาลัย ($\bar{x} = 4.20$) และลำดับ ที่ 4 เป็นการจัดระบบบริหารงานบุคคลที่ส่งเสริมให้บุคลากรทำงานร่วมกันเป็นทีม ($\bar{x} = 4.17$)

2.9 เป้าประสงค์เกี่ยวกับงานบริหารวิชาการและความสัมพันธ์กับบุคคลภายนอก บุคคลภายนอกมีความคิดเห็นว่า ในอนาคตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ควรรีความสำคัญกับการ เป็นแหล่งรวบรวม และเผยแพร่แนวคิดใหม่ ๆ ที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงสังคม มากที่สุด ($\bar{x} = 4.17$) รองลงมา มี 2 ประการคือ การจัดให้มีการเผยแพร่ความรู้ทางสื่อต่าง ๆ เช่น สิ่งพิมพ์ วิทยุ และโทรทัศน์ กับการเปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกได้รับรู้ รับทราบ และประเมินความ สำเร็จและล้มเหลวของมหาวิทยาลัย ($\bar{x} = 3.94$) และลำดับที่ 4 คือ การจัดระบบประชาสัมพันธ์ เพื่อเสนอข่าวสาร ข้อมูล ความเคลื่อนไหวของมหาวิทยาลัยให้วงการภายนอกได้รับทราบ อย่างต่อเนื่อง

2.10 เป้าประสงค์ด้านปัจจัยที่มีบทบาทในการพัฒนาเศรษฐกิจภาคใต้ บุคคล ภายนอกมีความคิดเห็นว่า ยางพารา มีความสำคัญเป็นลำดับที่ 1 ($\bar{x} = 4.74$) รองลงมาเป็น ปาล์มน้ำมัน กับการประมง ($\bar{x} = 4.46$) ลำดับที่ 4 เป็นการท่องเที่ยว ($\bar{x} = 4.43$) และ ลำดับที่ 5 เป็น การปศุสัตว์ ($\bar{x} = 4.10$)

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อเป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ของ บุคคลภายในที่มีตำแหน่งบริหาร และไม่มีตำแหน่งบริหาร

ในการสรุปผลการวิจัยในครั้งนี้จะได้กล่าวถึง ผลการทดสอบความแตกต่างในความ คิดเห็นของบุคคลภายในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ที่มีตำแหน่งบริหารและไม่มีตำแหน่งบริหาร ที่มีต่อเป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในประเด็นที่มีความคิดเห็นแตกต่างกัน

3.1 เป้าประสงค์เกี่ยวกับการจัดการศึกษาในระดับวุฒิ บุคคลภายในที่มีตำแหน่ง

บริหารและไม่มีตำแหน่งบริหาร มีความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษาในระดับวุฒิของมหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ในอนาคต ไม่แตกต่างกัน

3.2 เป้าประสงค์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในสาขาวิชา บุคคลภายใน ที่มีตำแหน่งบริหาร และไม่มีตำแหน่งบริหาร มีความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษาในสาขาวิชาของ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ในอนาคต ไม่แตกต่างกัน

3.3 เป้าประสงค์เกี่ยวกับลักษณะการจัดโปรแกรมการศึกษา บุคคลภายในที่ไม่มีตำแหน่งบริหาร มีความเห็นด้วยมากกว่าบุคคลภายในที่มีตำแหน่งบริหาร ในเป้าประสงค์ด้าน ลักษณะจาก 4 ลักษณะ คือ ลักษณะการเปิดโปรแกรมที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเลือก เรียนได้ตามความต้องการ ($\bar{x} = 3.90$ และ $\bar{x} = 3.44$)

3.4 เป้าประสงค์เกี่ยวกับลักษณะของนักศึกษา บุคคลภายในที่มีตำแหน่งบริหาร และไม่มีตำแหน่งบริหาร มีความคิดเห็นต่อลักษณะของนักศึกษาของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในอนาคต ไม่แตกต่างกัน

3.5 เป้าประสงค์ในการจัดการเกี่ยวกับคณาจารย์ บุคคลภายในที่มีตำแหน่ง บริหาร เห็นด้วยมากกว่าบุคคลภายในที่ไม่มีตำแหน่งบริหาร ในเป้าประสงค์ด้านการจัดการ เกี่ยวกับคณาจารย์ ในประเด็นการมีระบบคัดเลือกอาจารย์ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ได้อาจารย์ที่ มีคุณภาพ ($\bar{x} = 4.75$ และ $\bar{x} = 4.54$) และบุคคลภายในที่ไม่มีตำแหน่งบริหารมีความเห็นด้วย มากกว่าบุคคลภายในที่มีตำแหน่งบริหาร ในประเด็นการปกป้องอาจารย์เพื่อควมมีเสรีภาพทาง วิชาการ ($\bar{x} = 4.17$ และ $\bar{x} = 3.89$)

3.6 เป้าประสงค์เกี่ยวกับลักษณะงานวิจัย บุคคลภายในที่มีตำแหน่งบริหารและ ไม่มีตำแหน่งบริหาร มีความคิดเห็นต่อลักษณะงานวิจัยของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ในอนาคต ไม่แตกต่างกัน

3.7 เป้าประสงค์เกี่ยวกับนโยบายในการดำเนินการ บุคคลภายในที่มีตำแหน่ง บริหาร มีความเห็นด้วยมากกว่าบุคคลภายในที่ไม่มีตำแหน่งบริหาร ในเป้าประสงค์ด้านนโยบาย ในการดำเนินการของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ในอนาคต เพียง 1 ประเด็น จาก 14 ประเด็น คือ ประเด็นที่ว่าให้เก็บค่าบำรุงการศึกษา/หน่วยกิต ให้สูงขึ้น เพื่อกระจายความ รับผิดชอบต่อค่าใช้จ่ายในการดำเนินการสู่ผู้เรียน ($\bar{x} = 3.61$ และ $\bar{x} = 3.11$)

3.8 เป้าประสงค์เกี่ยวกับลักษณะงานบริหาร บุคคลภายในที่ไม่มีตำแหน่ง บริหาร มีความเห็นด้วยมากกว่าบุคคลภายในที่มีตำแหน่งบริหาร ในเป้าประสงค์ด้านลักษณะงาน

บริหาร ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ในอนาคต เพียง 1 ลักษณะจาก 8 ลักษณะ คือ ลักษณะการจัดระบบบริหารงานบุคคลที่เอื้อให้อาจารย์และข้าราชการได้ทำงานตามความพอใจ และความมุ่งหวังของตน ($\bar{x} = 3.69$ และ $\bar{x} = 3.26$)

3.9 เป้าประสงค์เกี่ยวกับงานบริการวิชาการ และความสัมพันธ์กับบุคคลภายนอก บุคคลภายในที่มีตำแหน่งบริหารเห็นด้วยมากกว่าบุคคลภายในที่ไม่มีตำแหน่งบริหารในเป้าประสงค์ด้านการบริการวิชาการ และความสัมพันธ์กับบุคคลภายนอกของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ในอนาคต 3 ข้อ จาก 10 ข้อ ดังต่อไปนี้

3.9.1 การเปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกจากกลุ่มอาชีพต่าง ๆ ได้เข้ามาเป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัย ($\bar{x} = 3.79$ และ $\bar{x} = 3.49$)

3.9.2 เป็นแหล่งรวบรวม และเผยแพร่แนวคิดใหม่ ๆ ที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงสังคม ($\bar{x} = 4.38$ และ $\bar{x} = 4.02$)

3.9.3 ทำหน้าที่วิเคราะห์ วิจัย และประเมินสังคม ($\bar{x} = 4.16$ และ $\bar{x} = 3.80$)

3.10 เป้าประสงค์ด้านปัจจัยที่มีบทบาทในการพัฒนา เศรษฐกิจภาคใต้ บุคคลภายในที่มีตำแหน่งบริหาร และไม่มีตำแหน่งบริหาร มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีบทบาทในการพัฒนา เศรษฐกิจภาคใต้ ไม่แตกต่างกัน

4. เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อเป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ของบุคคลภายใน และบุคคลภายนอก

ในการสรุปผลการวิจัยครั้งนี้จะได้อ้างถึงผลการทดสอบความแตกต่างในความคิดเห็นของบุคคลภายใน และบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ที่มีต่อเป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในประเด็นที่มีความคิดเห็นแตกต่างกัน

4.1 เป้าประสงค์เกี่ยวกับการจัดการศึกษาในระดับวุฒิ บุคคลภายนอกมีความเห็นด้วยมากกว่าบุคคลภายใน ในการจัดการศึกษาในระดับวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี ($\bar{x} = 2.77$ และ $\bar{x} = 2.30$) ส่วนการจัดการศึกษาในอีกสองระดับนั้น บุคคลภายในเห็นด้วยมากกว่าบุคคลภายนอก ทั้งระดับปริญญาตรี ($\bar{x} = 4.19$ และ $\bar{x} = 3.74$) และระดับสูงกว่าปริญญาตรี ($\bar{x} = 4.26$ และ $\bar{x} = 3.95$)

4.2 เป้าประสงค์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในสาขาวิชา บุคคลภายใน

มีความเห็นด้วยมากกว่าบุคคลภายนอกในเป้าประสงค์ด้านการจัดการศึกษาในสาขาวิชา 2 สาขาวิชา จาก 13 สาขาวิชา คือ

4.2.1 สาขาวิชามนุษยศาสตร์:- ภาษาวรรณคดี ($\bar{x} = 2.87$ และ $\bar{x} = 2.49$)

4.2.2 สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ ($\bar{x} = 2.89$ และ $\bar{x} = 2.59$)

4.3 เป้าประสงค์เกี่ยวกับลักษณะการจัดโปรแกรมการศึกษา บุคคลภายในและบุคคลภายนอก มีความคิดเห็นต่อลักษณะการจัดโปรแกรมการศึกษาของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในอนาคต ไม่แตกต่างกัน

4.4 เป้าประสงค์เกี่ยวกับลักษณะของนักศึกษา บุคคลภายในมีความเห็นด้วยมากกว่าบุคคลภายนอก ในเป้าประสงค์ด้านลักษณะของนักศึกษาของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในอนาคต 2 ลักษณะ จาก 7 ลักษณะ ดังนี้ คือ

4.4.1 การพัฒนาเชิงปัญญา เป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นคนใฝ่รู้ สามารถหาความรู้ให้แก่ตนเองได้ในอนาคต ($\bar{x} = 4.62$ และ $\bar{x} = 4.35$)

4.4.2 การให้ความเป็นนักวิชาการ มีการวิจัยค้นคว้าตามระเบียบวิธีการทางวิทยาศาสตร์ และมีความอดุสาหะในการสร้างผลงานที่สร้างสรรค์ ($\bar{x} = 4.37$ และ $\bar{x} = 4.05$)

4.5 เป้าประสงค์ในการจัดการเกี่ยวกับคณาจารย์ บุคคลภายในเห็นด้วยมากกว่าบุคคลภายนอกในเป้าประสงค์ด้านการจัดการเกี่ยวกับคณาจารย์ ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในอนาคต เพียง 1 ข้อ จาก 6 ข้อคือ การให้อาจารย์มีส่วนร่วมในการปกครองและบริหารสถาบัน ($\bar{x} = 3.99$ และ $\bar{x} = 3.69$)

4.6 เป้าประสงค์เกี่ยวกับลักษณะงานวิจัย บุคคลภายในและบุคคลภายนอก มีความคิดเห็นต่อลักษณะงานวิจัยของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ในอนาคต ไม่แตกต่างกัน

4.7 เป้าประสงค์เกี่ยวกับนโยบายในการดำเนินการ บุคคลภายในเห็นด้วยมากกว่าบุคคลภายนอกในเป้าประสงค์ด้านนโยบายและการดำเนินการของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ในอนาคต เพียง 1 ข้อ ใน 14 ข้อ คือ หาแหล่งทุนและทรัพยากรต่าง ๆ ที่ต้องการจากแหล่งภายนอก ($\bar{x} = 4.22$ และ $\bar{x} = 3.56$) แต่บุคคลภายนอกมีความเห็นด้วยมากกว่าบุคคลภายในถึง 3 ข้อจาก 14 ข้อ ดังนี้ คือ

4.7.1 รักษาและเพิ่มพูนศักดิ์ศรีของสถาบันใหม่อยู่ตลอดไป ($x = 4.41$)

และ $\bar{x} = 4.07$)

4.7.2 ขยายการรับนักศึกษาให้มากขึ้น ($\bar{x} = 3.41$ และ $\bar{x} = 3.05$)

4.7.3 การเพิ่มจำนวนนักศึกษาสอบตรงที่รับจากนักเรียนในท้องถิ่นภาคใต้ ($\bar{x} = 3.41$ และ $\bar{x} = 3.05$)

4.8 เป้าประสงค์เกี่ยวกับลักษณะงานบริหาร บุคคลภายในมีความเห็นด้วยมากกว่าบุคคลภายนอกในเป้าประสงค์ด้านลักษณะงานบริหารของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ในอนาคต 2 ลักษณะจาก 8 ลักษณะ คือ

4.8.1 การจัดระบบบริหารงานบุคคลที่เอื้อให้อาจารย์และข้าราชการได้ทำงานตามความพอใจ และความมุ่งมั่นของตน ($\bar{x} = 3.61$ และ $\bar{x} = 3.23$)

4.8.2 การจัดระบบงานธุรการและงานสนับสนุนวิชาการให้มีคุณภาพ ($\bar{x} = 4.33$ และ $\bar{x} = 4.07$) และที่บุคคลภายนอกเห็นด้วยมากกว่าบุคคลภายใน ในเป้าประสงค์ด้านลักษณะงานบริหารของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ในอนาคต มี 2 ลักษณะเช่นกัน คือ

4.8.3 การสรรหานักบริหารอาชีพมาเป็นผู้บริหารระดับสูงของมหาวิทยาลัย (โดยไม่ใช้การเลือกตั้งมาจากบุคลากรภายใน) ($\bar{x} = 4.15$ และ $\bar{x} = 3.48$)

4.8.4 การให้การสรรหาและเลือกผู้บริหารในแต่ละระดับเป็นไปตามดุลยพินิจของผู้บริหารระดับสูงแทนระบบเลือกตั้งในปัจจุบัน ($\bar{x} = 3.10$ และ $\bar{x} = 2.67$)

4.9 เป้าประสงค์เกี่ยวกับงานบริการวิชาการและความสัมพันธ์กับบุคคลภายนอก บุคคลภายในเห็นด้วยมากกว่าบุคคลภายนอก ในเป้าประสงค์ด้านบริการวิชาการและความสัมพันธ์กับบุคคลภายนอกของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ในอนาคต 2 ลักษณะใน 11 ลักษณะ ดังนี้ คือ

4.9.1 การทำให้สังคมยอมรับในคุณภาพของโปรแกรมต่าง ๆ ของสถาบัน ($\bar{x} = 4.26$ และ $\bar{x} = 3.79$)

4.9.2 การจัดระบบประชาสัมพันธ์ เพื่อเสนอข่าวสาร ข้อมูล ความเคลื่อนไหวของมหาวิทยาลัยให้วงการภายนอกได้รับทราบอย่างต่อเนื่อง ($\bar{x} = 4.24$ และ $\bar{x} = 3.92$)

และที่บุคคลภายนอกเห็นด้วยมากกว่าบุคคลภายในมี 2 ลักษณะ จาก 11 ลักษณะ ดังนี้ คือ

4.9.3 การจัดการศึกษาค่า หรือภาคพิเศษนอกเวลาราชการ เพื่อเพิ่มพูนความสามารถในการทำงานแก่ประชาชนทั่วไป ($\bar{x} = 3.74$ และ $\bar{x} = 3.42$)

4.9.4 การขยายขอบข่ายพื้นที่บริการและสาขาวิชาของวิทยาลัยชุมชน

($\bar{x} = 3.84$ และ $\bar{x} = 3.50$)

4.10 เป้าประสงค์ด้านปัจจัยที่มีบทบาทในการพัฒนาเศรษฐกิจภาคใต้ บุคคลภายใน เห็นด้วยมากกว่าบุคคลภายนอก ในปัจจัยที่มีบทบาทในการพัฒนาภาคใต้ในอนาคต 2 ประการ จาก 10 ประการ คือ

4.10.1 มะพร้าว ($\bar{x} = 3.90$ และ $\bar{x} = 3.43$)

4.10.2 กาแฟ ($\bar{x} = 3.86$ และ $\bar{x} = 3.46$)

ผลการวิจัยในเรื่องนี้ กล่าวสรุปโดยส่วนรวมได้ว่า บุคคลภายในที่มีตำแหน่งบริหาร และไม่มีตำแหน่งบริหาร มีความคิดเห็นต่อเป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ในอนาคต ใกล้เคียงกัน แม้จะมีความคิดเห็นแตกต่างกันบ้างในบางประเด็นของแต่ละด้านที่เป็นส่วนน้อย สำหรับบุคคลภายในและบุคคลภายนอกนั้น มีความคิดเห็นต่อเป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ในอนาคต ค่อนข้างจะแตกต่างกัน ในหลาย ๆ ประเด็นของแต่ละด้าน แสดงให้เห็นว่ามหาวิทยาลัยน่าจะต้องมีการศึกษาวิเคราะห์ และประเมินตนเอง เพื่อกำหนดเป็นเป้า-ประสงค์ที่เหมาะสม สอดคล้อง ตรงตามความต้องการของสังคมให้มากยิ่งขึ้น

ผลการวิเคราะห์เอกสาร การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ และความคิดเห็นของบุคคลภายใน และบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ต่อเป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ สรุปได้ดังนี้

1. เป้าประสงค์เกี่ยวกับการจัดการศึกษาในระดับวุฒิ ในอนาคตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ควรให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรีมากที่สุด รองลงมา ก็เป็นระดับปริญญาตรี สำหรับระดับต่ำกว่าปริญญาตรีนั้นสำคัญน้อยที่สุด แต่บุคคลภายนอกก็มีความต้องการให้มหาวิทยาลัยดำเนินการต่อไปตามความเหมาะสม

2. เป้าประสงค์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในสาขาวิชา จากการศึกษาเอกสาร ทัศนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ความคิดเห็นของบุคคลภายในและบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ทุกฝ่ายมีความเห็นสอดคล้องกัน ในสาขาวิชาที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ควรให้ความสำคัญในอนาคต ว่าควรจะเป็นกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้แก่ วิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยี วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เช่น เทคโนโลยียาง คณิตศาสตร์ และวิทยาการคอมพิวเตอร์ วิทยาศาสตร์สุขภาพ เช่น ทันตแพทย์ เภสัช และเกษตรศาสตร์ เช่น

สั้วแพทย์ ป่าไม้ ฯลฯ ส่วนสาขาวิชาทางด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์นั้น ทุกกลุ่มให้ความสำคัญน้อย

3. เป้าประสงค์เกี่ยวกับลักษณะการจัดโปรแกรมการศึกษาจากการศึกษาเอกสาร ทรรศนะของผู้ทรงคุณวุฒิ และความคิดเห็นของบุคคลภายในและบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์พบว่าทุกฝ่ายมีความเห็นสอดคล้องกันว่าในอนาคต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ควรให้ความสำคัญมากที่สุดกับการจัดโปรแกรมพิเศษที่สอดคล้องกับสภาพความต้องการของสังคม และเน้นการรักษาระดับคุณภาพวิชาการมากกว่าการเปิดโปรแกรมที่หลากหลายให้ผู้เรียนเลือก

4. เป้าประสงค์เกี่ยวกับลักษณะของนักศึกษา ผลการศึกษาเอกสาร ทรรศนะของผู้ทรงคุณวุฒิ และความคิดเห็นของบุคคลภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์พบว่ามีความเห็นว่าเป็นอนาคต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ควรให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับการพัฒนาเชิงปัญญา เป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นคนใฝ่รู้ สามารถหาความรู้ให้แก่ตนเอง และสามารถนำความรู้นั้นไปประยุกต์ใช้กับสภาพสังคม และให้ความสำคัญรองลงมาในด้านการอบรมมโนสัจทางด้านคุณธรรม และจริยธรรม และที่น่าสนใจก็คือทุกฝ่ายไม่เห็นความสำคัญของกิจกรรมและการให้สิทธิเสรีภาพแก่นักศึกษา

5. เป้าประสงค์ในการจัดการเกี่ยวกับคณาจารย์ จากการศึกษาเอกสาร ทรรศนะของผู้ทรงคุณวุฒิ และความคิดเห็นของบุคคลภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์พบว่ามีความเห็นสอดคล้องกันว่าในอนาคตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ควรให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับการมีระบบคัดเลือกอาจารย์ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ได้อาจารย์ที่มีคุณภาพ ให้ความสำคัญกับการพัฒนา คณาจารย์ เพื่อให้มีความสามารถเพิ่มขึ้น และการเพิ่มสวัสดิการเพื่อเป็นแรงจูงใจให้อาจารย์เข้ามาทำงาน รองลงมาตามลำดับ และที่สำคัญก็คือ สวัสดิการนั้นไม่ใช่การจัดการรายได้ให้แก่อาจารย์เช่นงานวิจัย หรือเปิดสอนภาคค่ำ

6. เป้าประสงค์เกี่ยวกับลักษณะงานวิจัย ผลการศึกษาจากเอกสาร ทรรศนะของผู้ทรงคุณวุฒิ และความคิดเห็นของบุคคลภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์แสดงว่าทุกฝ่ายมีความเห็นสอดคล้องกันว่า งานวิจัยประยุกต์เพื่อประโยชน์ของสังคมมีความสำคัญอย่างยิ่ง

7. เป้าประสงค์เกี่ยวกับนโยบาย จากการศึกษาเอกสาร ทรรศนะของผู้ทรงคุณวุฒิ และความคิดเห็นของบุคคลภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ทุกฝ่ายมีความเห็นสอดคล้องกันในประเด็นการดำเนินการเพื่อใช้ทรัพยากรที่มีอยู่หรือหามาได้อย่างประหยัดที่สุด ประโยชน์สูง การสร้างความภาคภูมิใจในสถาบันให้เกิดแก่คณาจารย์ บุคลากร และนักศึกษา และ

การดำเนินการให้สภามหาวิทยาลัยได้ใช้อำนาจในการตัดสินใจอย่างจริงจังและฉับไว เช่นคณะกรรมการของบริษัทเอกชน ทุกฝ่ายให้ความสำคัญสูงในกลุ่มนโยบายที่กล่าวมานี้มีอยู่ 2 ประเด็นที่บุคคลภายในและบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัยมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัดคือ ในขณะที่บุคคลภายในให้ความสำคัญกับการหาแหล่งทุนและทรัพยากรต่าง ๆ ที่ต้องการจากแหล่งภายนอก กลุ่มบุคคลภายนอกกลับให้ความสำคัญในประเด็นนี้เป็นลำดับที่ 10 และในขณะเดียวกันกลุ่มบุคคลภายนอกก็เห็นว่ามหาวิทยาลัยควรเพิ่มจำนวนนักศึกษาสอบตรงที่รับจากนักเรียนไทยในท้องถิ่นภาคใต้ ให้ความสำคัญเป็นลำดับที่ 5 แต่บุคคลภายในกลับให้ความสำคัญเป็นลำดับที่ 10

8. เป้าประสงค์เกี่ยวกับลักษณะงานบริหาร จากการศึกษาเอกสาร ทรรศนะของผู้ทรงคุณวุฒิ กลุ่มบุคคลภายในและบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ทุกฝ่ายมีความเห็นไม่แตกต่างกันในประเด็นหลักของลักษณะงานบริหาร คือ ทุกกลุ่มให้ความสำคัญอย่างสูงกับการดำเนินการเพื่อให้มหาวิทยาลัยมีความคล่องตัวสูงในการบริหารและการดำเนินการภายในมหาวิทยาลัย รองลงมา ก็เป็นการจัดระบบงานธุรการและงานสนับสนุนวิชาการให้มีคุณภาพ และการจัดให้มีระบบติดตาม ประเมิน และรายงานผลการทำงานของอาจารย์ เจ้าหน้าที่ และหน่วยงานในมหาวิทยาลัย เมื่อพิจารณารายละเอียดความคิด จะเห็นว่ากลุ่มบุคคลภายนอกให้ความสำคัญกับตัวบุคคลเป็นหลัก ในขณะที่บุคคลภายในมุ่งที่ระบบ

9. เป้าประสงค์เกี่ยวกับงานบริการวิชาการและความสัมพันธ์กับบุคคลภายนอก ในภาพรวมการศึกษาจากความคิดของทุกกลุ่มมีความเห็นว่า การทำให้สังคมยอมรับในคุณภาพของโปรแกรมต่าง ๆ ของสถาบัน และการจัดระบบประชาสัมพันธ์เพื่อเสนอข่าวสาร ข้อมูล ความเคลื่อนไหวของมหาวิทยาลัยให้วงการภายนอกได้รับทราบอย่างต่อเนื่องสำคัญที่สุด รองลงมา ก็เป็นการจัดให้มีการเผยแพร่ความรู้ทางสื่อต่าง ๆ เช่น สิ่งพิมพ์ วิทยู และโทรทัศน์ และเป็นแหล่งรวบรวม และเผยแพร่แนวคิดใหม่ ๆ ที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงสังคม

10. เป้าประสงค์เกี่ยวกับปัจจัยที่มีบทบาทในการพัฒนาเศรษฐกิจของภาคใต้ จากการศึกษาเอกสาร ทรรศนะผู้ทรงคุณวุฒิ กลุ่มบุคคลภายในและบุคคลภายนอก มีความเห็นที่สอดคล้องกันว่า ปัจจัยหรือทรัพยากรที่มีบทบาทในการพัฒนาเศรษฐกิจภาคใต้ ในกลุ่มที่มีความสำคัญสูงก็คือ ยางพารา การประมง ปาล์ม น้ำมัน การท่องเที่ยว และเหมืองแร่

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

1. การอภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะสำหรับผู้เกี่ยวข้อง

ผลการวิจัย พบประเด็นที่น่าสนใจ ซึ่งผู้วิจัยจะได้เสนอเป็นข้อเสนอแนะสำหรับมหาวิทยาลัย ดังนี้

1.1 ผลการวิจัยพบว่า ในอนาคตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ควรจัดการศึกษาในระดับที่สูงกว่าปริญญาตรี รองลงมาก็เป็นปริญญาตรี และต่ำกว่าตามลำดับ โดยเน้นการจัดการทางด้านสาขาวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี จากข้อมูลที่น่าปรากฏ มหาวิทยาลัยจะต้องทบทวนนโยบายในการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยที่วางไว้โดยมิได้มุ่งเน้นในระดับใด มาเป็นการเน้นความสำคัญในระดับที่สูงกว่าปริญญาตรี โดยที่มหาวิทยาลัยจะต้องกำหนดนโยบายให้ชัดเจน ทั้งด้านงบประมาณ และกำลังคน และไม่เพียงแต่กำหนดระดับการศึกษาเท่านั้น จะต้องกำหนดรายละเอียดลงไปในสาขาวิชาที่มหาวิทยาลัยสนับสนุนให้เปิดทำการสอน และในสภาวะที่การสนับสนุนทางงบประมาณมิได้มากพอที่จะขยายงานได้ตามมุ่งหวัง มหาวิทยาลัยจะต้องทำแผนปฏิบัติการโดยละเอียด ไม่ว่าจะเป็นการลดหรือคงสภาพ การจัดการศึกษาในระดับปริญญาตรี ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์จะต้องคำนึงถึงบุคลากรที่มีอยู่ สำรวจศักยภาพ กำหนดแนวทางในการพัฒนาบุคลากร เพื่อให้สอดคล้องกับเป้าประสงค์ในอนาคต

จากการวิเคราะห์เอกสาร และทัศนคติของผู้ทรงคุณวุฒิ จะเห็นได้ชัดเจนว่า แม้ในแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษามบที่ 6 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ก็ได้กำหนดแนวทางที่ชัดเจน ฉะนั้น ร้อยละกว่า 50 ในแผนปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัย จะเป็นการจัดการศึกษาในระดับปริญญาตรี ในสาขาวิชาทางมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ถึงเวลาแล้วที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์น่าจะต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง และกำหนดเป้าประสงค์ของตนให้ชัดเจน เพื่อที่ในภาวะงบประมาณจำกัด และสถาบันอุดมศึกษาเพิ่มขึ้น มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์จักได้ไม่เป็นสถาบันหนึ่งซึ่งผลตกำลังคนออกไปโดยไร้ทิศทางซึ่งจะเป็นการสิ้นเปลืองงบประมาณแผ่นดินยิ่งขึ้น

1.2 ผลการวิจัยพบว่า ในอนาคตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ควรจัดโปรแกรมการศึกษาพิเศษที่สอดคล้องกับความต้องการของสังคม สิ่งนี้เป็นปัญหาจากทัศนะของผู้ทรงคุณวุฒิ จะเห็นได้ชัดเจนว่า มหาวิทยาลัยจะจัดโปรแกรมการศึกษาตามสภาพความพร้อมของตน เช่น มีอาจารย์ในสาขาใดสาขาหนึ่งเพียงพอก็จัดโปรแกรมในสาขาวิชานั้นเพิ่มขึ้น มิได้สำรวจสภาวะความต้องการของสังคม หรือบางครั้งทราบว่าสังคมต้องการอะไร แต่มหาวิทยาลัยขาดการเตรียมตัวที่ดี ทำให้สนองต่อความต้องการของสังคมไม่ได้ ในประเด็นหลังบางครั้งข้อจำกัด

ก็มาจากระบบราชการที่ไม่เอื้อต่อการเร่งรัดพัฒนา ในประเด็นนี้มหาวิทยาลัยจะต้องทำตนให้เป็น คนสายตายาว มองเหตุการณ์ไปข้างหน้าแล้ววิเคราะห์ ประเมิน แนวโน้มความเป็นไปได้ แล้ว นำมาจัดทำเป็นแผนปฏิบัติงาน

1.3 ผลการวิจัยแสดงว่า ในอนาคตลักษณะของนักศึกษาของมหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ ควรมุ่งเน้นทางการพัฒนาเชิงปัญญา เป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นคนใฝ่รู้ สามารถหาความรู้ให้แก่ตนเอง และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ และที่สำคัญคือต้องมี คุณธรรม จริยธรรม ความเป็นเลิศทางวิชาการอย่างเดียวยังจะไม่สำคัญที่สุดในปัจจุบันและอนาคต ในขณะที่ลาดแรงงานใหญ่คืองานราชการ ได้กลายเป็นทางตันสำหรับคนรุ่นใหม่ (อัตราการขยาย ของหน่วยงานเก่าไม่เกิน 2%) เป็นหน้าที่ของมหาวิทยาลัยที่จะต้องถามตัวเองว่าจะมีกลวิธี อย่างไร จะมีการปรับเปลี่ยนหลักสูตรอย่างไร เพื่อที่จะสามารถผลิตคนได้ลักษณะตามที่ต้องการ ทั้งด้านปัญญา วิชาการ และไม่บกพร่องทางคุณธรรม และจริยธรรม อย่างไรก็ตามการมุ่งจะ ปรับทิศทางให้เข้ากับสังคมถ่ายเดียว อาจยังไม่ใช่ภารกิจทั้งหมดของมหาวิทยาลัย เพราะ มหาวิทยาลัยควรจะต้องมีบทบาทในการขึ้นนำสังคมด้วย โดยต้องมุ่งมองไปข้างหน้าอย่างกว้าง ไกลรอบด้าน ส่วนที่มหาวิทยาลัยจะต้องทบทวนก็คือ ด้านบทบาท กิจกรรมและการให้สิทธิเสรีภาพ แก่นักศึกษา ในขณะที่บุคคลภายในและบุคคลภายนอกเห็นความสำคัญน้อย แต่ผู้ทรงคุณวุฒิบางท่าน กล่าวว่ามีประโยชน์ ควรให้นักศึกษาได้มีอิสระในการศึกษานอกห้องเรียน เพื่อจะได้สร้างสำนึก ในการที่จะพัฒนาสังคม ในขณะที่ต้องการได้นักศึกษาที่มีความคิดใฝ่รู้ และรู้จักประยุกต์ใช้ความรู้ เรากลับปิดกั้นความคิด และเสรีภาพของนักศึกษา ควรที่จะต้องวิเคราะห์กันใหม่ ด้วยจิตสำนึกแห่ง ประชาธิปไตย ควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้มีสิทธิเสรีภาพในการจัดทำกิจกรรม ในขอบข่ายที่ สถาบันจะเอื้ออำนวยได้ โดยมีมหาวิทยาลัยเป็นที่เลี้ยงคอยดูแล แต่ไม่ใช่ควบคุม เพราะกิจกรรม จะช่วยให้นักศึกษารู้จักคิดปรับตัว เข้ากับกลุ่มและสังคมได้ เมื่อออกจากสถาบันก็จะได้นำไปประยุกต์ ใช้กับสังคม เพราะความรู้เหล่านี้ไม่มีใครสามารถสอนได้ นอกจากจะมีประสบการณ์ตรงด้วย ตนเอง

1.4 ผลการวิจัยแสดงว่า ในอนาคตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์จะต้องมีระบบ การคัดเลือกอาจารย์ที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งในทัศนะของผู้ทรงคุณวุฒิก็ให้ความสำคัญในประเด็นนี้ เพราะถ้ามีอาจารย์ที่ดีพอ และมีสัดส่วนที่เหมาะสมกับนักศึกษา ก็สามารถนำมหาวิทยาลัยไปสู่ จุดประสงค์ได้ ในประเด็นนี้ การคัดเลือกอาจารย์ที่มีประสิทธิภาพ ทุกกลุ่มมีความเห็นสอดคล้องกัน

แต่ปัญหาที่คือ มีคนที่มีคุณภาพมาให้คัดเลือกหรือไม่ เหตุผลหนึ่งที่ทำให้การเปลี่ยนเงื่อนไขการบรรจุของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์สูง ก็คือ เปิดรับการสมัครแล้วไม่มีผู้มาสมัคร จำต้องเปลี่ยนเงื่อนไขให้กว้างขึ้น เพื่อจะได้คนมาสมัครได้ และปัญหาสำคัญนี้เกิดขึ้นกับสาขาวิชาทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมากที่สุด เมื่อมหาวิทยาลัยวางเป้าประสงค์ที่จะจัดการศึกษาในสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพิ่มขึ้น ประเด็นนี้มหาวิทยาลัยต้องคิดและวางแผนล่วงหน้า มิเช่นนั้นก็จะได้คนที่มีความน้อย ส่งผลถึงบัณฑิตที่จบออกไป จะเห็นว่าการเพิ่มสวัสดิการ เป็นหนทางหนึ่งที่จะดึงคนเข้ามาและรักษาคณาจารย์ไว้ในสถาบัน แต่เงื่อนไขของระบบราชการก็เป็นข้อขัดข้องที่สำคัญ การออกจากระบบราชการน่าจะช่วยให้ ควรที่มหาวิทยาลัยจะต้องศึกษาวิเคราะห์ให้ละเอียด และกำหนดเป็นแนวทางในการปฏิบัติ

1.5 ผลการวิจัยแสดงว่า ในอนาคตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ควรทำงานวิจัยประยุกต์ เพื่อประโยชน์แก่สังคมในลักษณะของมหาวิทยาลัยภูมิภาค โดยเฉพาะภาคใต้ที่มีทรัพยากรหลายประการ ที่ต้องการความรู้ และเทคโนโลยีเข้าไปพัฒนา มหาวิทยาลัยในฐานะแหล่งรวมของ ผู้รู้ เป็นสถาบันการศึกษาระดับสูง ตัวละเลยภารกิจด้านการวิจัยเพื่อประโยชน์ของชุมชนแล้วก็เป็นที่น่าเสียดายอย่างยิ่ง ทั้งชุมชนเองก็มุ่งหวังความก้าวหน้าทางวิชาการจากมหาวิทยาลัย ผู้ทรงคุณวุฒิหลายท่านได้ให้ทัศนะว่าการวิจัยนั้นควรเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อชุมชน ผลการวิจัยนั้นควรนำออกไปใช้ได้ทันที และควรทำงานวิจัยในลักษณะ สหวิทยาการ คือการนำความรู้หลาย ๆ ด้านมาประยุกต์ ในด้านการวิจัยบริสุทธิ์ วิจัยเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ ก็มีใช้ประโยชน์ ได้มีผู้ทรงคุณวุฒิให้แนวคิดที่ว่า ในลักษณะของชุมชนภาคใต้ที่ทะเลเคล้าด้วยวัฒนธรรม และชนหลายเชื้อชาติ การวิจัยเพื่อหาความรู้ หยั่งลึกลงไปใ้ในรากฐานของมนุษย์ก็เป็นสิ่งจำเป็น ถ้าเราละเลย ปล่อยให้ชนชาติอื่นมาวิจัยก็ไม่สามารถเข้าใจถึงพื้นฐานได้ดีเท่าที่เราทำเอง และที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ ถ้าไม่มีงานวิจัยทางทฤษฎีแล้วเราจะสามารถทำงานวิจัยประยุกต์ได้อย่างไร ควรที่มหาวิทยาลัยจะต้องพิจารณาและให้การสนับสนุนในสัดส่วนที่เหมาะสม ในงานวิจัยทั้ง 2 ด้าน

1.6 ผลการวิจัยแสดงว่า มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์จะต้องดำเนินการเพื่อใช้ทรัพยากรที่มีอยู่หรือหามาได้อย่างประหยัดที่สุด ประโยชน์สูง ในภาวะปัจจุบันที่การสนับสนุนทางงบประมาณมีน้อย มหาวิทยาลัยจะต้องมีการบริหารงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ การกำหนดเป้าประสงค์ที่ชัดเจนจะช่วยให้การใช้งบประมาณมีประโยชน์คุ้มค่า และในภาวะเช่นนี้ มหาวิทยาลัยจำเป็นต้องพึ่งทรัพยากรจากแหล่งภายนอก ไม่ว่าจะในรูปแบบความช่วยเหลือของต่างประเทศ

การแสวงหาประโยชน์จากทรัพย์สิน หรือการเพิ่มค่าบำรุงการศึกษา และค่าหน่วยกิต ผู้บริหาร จะต้องหาเงินทุนสำหรับการพัฒนามหาวิทยาลัย ไม่ว่าจะทางด้าน การเรียนการสอน การวิจัย หรือ การพัฒนาบุคลากร โดยมีแผนงานที่ละเอียด จนสามารถคำนวณผลตอบแทนได้ การขึ้นค่าหน่วยกิต หรือค่าบำรุงการศึกษาต้องมีการพิจารณาอย่างรอบคอบ ในขณะที่มหาวิทยาลัยให้โอกาสทางการ ศึกษากับคนทุกระดับชั้นนั้น การขึ้นค่าบำรุงและหน่วยกิตเป็นภาระหนักเกินไปหรือไม่แก่คนระดับ ล่าง มหาวิทยาลัยหาทางออกให้คนเหล่านี้อย่างไร เพราะไม่เช่นนั้นก็ไม่มีความจำเป็น การกระจาย โอกาสที่ไม่ได้ผล คนจนจะถูกกีดกันออกไปมากขึ้น (นักศึกษาร้อยละ 60 เป็นลูกพ่อค้าข้าราชการ) ในประเด็นการรักษาและเพิ่มพูนศักดิ์ศรีของสถาบันก็เป็นสิ่งจำเป็น แต่มหาวิทยาลัยจะต้องรู้ว่า การเพิ่มพูนนั้นทำอย่างไรสถาบันจึงจะมีศักดิ์ศรี การขยายการรับนักศึกษาที่ต้องพิจารณาในขณะที่ ไม่มีใครเห็นด้วยกับการขยายการรับนักศึกษา โดยคิดว่าไปปรับปรุงคุณภาพนั้น จะกลายเป็นว่า ปริมาณก็ไม่มี คุณภาพก็ทำไม่ได้ มหาวิทยาลัยจะต้องหาสัดส่วนที่เหมาะสมระหว่างปริมาณและ คุณภาพ การรับนักศึกษาจากภูมิภาค 14 จังหวัดภาคใต้โดยวิธีรับตรง ให้เป็นสัดส่วนเพิ่มขึ้น อาจ มีผลต่อคุณภาพของการเรียนการสอนและการผลิตบัณฑิต เพราะได้ผู้ที่มีความตั้งใจสูงกว่าผู้ที่มา จากภูมิภาคอื่น และมีความพึงพอใจที่จะกลับไปทำงานในท้องถิ่นของตน นอกจากนี้ การเปิดโอกาส ให้บุคคลภายนอกเข้ามาประเมินสถาบัน น่าจะเป็นข้อที่น่ากระทำและเป็นประโยชน์ต่อสถาบัน

1.7 ผลการวิจัย ได้แสดงให้เห็นว่ามีปัญหาหลายประการในการบริหารงาน การดำเนินการให้มหาวิทยาลัยมีความคล่องตัวในการบริหารและการดำเนินการภายใน มหาวิทยาลัย นับว่าเป็นประเด็นที่มีการถกเถียงกันมากมาย ได้มีผู้เสนอให้มหาวิทยาลัยออกจาก ระบบราชการ แต่ก็ไม่สามารถดำเนินการได้ด้วยเงื่อนไขหลายประการ เมื่อประเด็นหลักไม่ สามารถทำได้ มหาวิทยาลัยก็ต้องมาวิเคราะห์ดูว่าจะทำอย่างไรให้มีประสิทธิภาพที่สุด

1.7.1 การจัดระบบบริหารงานที่เอื้อให้อาจารย์และข้าราชการได้ ทำงานตามความพอใจ และความมุ่งมั่น การให้คนทำงานตามความพอใจและมุ่งมั่นได้งานก็ย่อม มีประสิทธิภาพ แต่การที่จะปล่อยให้คนทำงานในลักษณะดังกล่าวข้างต้นได้ต้องแน่ใจว่าคนมีคุณภาพ และมีวินัยในตนเอง เราได้พัฒนาคนมาถึงจุดนี้แล้วหรือยัง มหาวิทยาลัยจะต้องดำเนินการเพื่อ พัฒนาคนให้มีคุณภาพก่อน จะต้องมีการจัดขั้นตอนในการพัฒนา ส่งเสริมให้มีการทำงานร่วมกัน มีการถ่ายทอดความรู้ซึ่งกันและกัน ในมหาวิทยาลัยจะพบได้ยากมาก ในระบบราชการไทยที่ทุกคน มุ่งไปสู่จุดยอด (เพราะระบบบังคับ) คูจะเป็นปัญหาใหญ่ของการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ

1.7.2 การจัดระบบบริหารงานที่เอื้อต่อการปลดปล่อยบุคลากรที่ไม่มี

ประสิทธิภาพออกจากมหาวิทยาลัย น่าจะเป็นหนทางที่ดีที่สุดที่จะช่วยให้การพัฒนาคุณภาพของมหาวิทยาลัยสามารถดำเนินไปได้ ได้มีผู้เสนอให้แยกระบบการบรรจุแต่งตั้งและอวยประโยชน์ของมหาวิทยาลัยออกจากระบบราชการทั่ว ๆ ไป ควรกำหนดช่วงเวลาในการทำงาน ในช่วงระยะเวลาหนึ่ง ถ้าบุคลากรมีผลงานอยู่กับที่ถือว่าไม่พัฒนา ให้ออกจากระบบไป จะเป็นวิธีที่คือน่าที่มหาวิทยาลัยจะพิจารณา แต่ที่จะต้องคำนึงถึงก็คือ เกณฑ์ในการพิจารณานั้นจะต้องเที่ยงตรงและยุติธรรม พอที่จะไม่ถูกนำมาเป็นเครื่องมือกลั่นแกล้งกันด้วยผลประโยชน์และอคติส่วนตัว

1.7.3 ตัวบุคคลที่จะมาบริหารก็ควรมีความสำคัญเช่นกัน ระหว่างผู้บริหารมืออาชีพ กับผู้บริหารสมัครเล่น (ที่มีอยู่ในมหาวิทยาลัยปัจจุบัน) ได้ถูกนำมาถกเถียงวิพากษ์ถึงข้อดีและข้อเสีย ผู้บริหารมืออาชีพจะมีน้ำหนักกว่า แต่ผลที่ตามมาก็คือ จะมีนักบริหารมืออาชีพที่คนที่จะมาบริหารมหาวิทยาลัย และผลตอบแทนที่เขาควรจะได้รับเป็นอย่างไร จะต้องมีการพิจารณาถึงหนทางที่เป็นไปได้ ฉะนั้น ผู้บริหารสมัครเล่นปัจจุบันก็น่าจะมีประโยชน์ถ้าพยายามเรียนรู้ และปรับตัวเป็นมืออาชีพได้

จะเห็นได้ว่าทราบใจที่มหาวิทยาลัยยังผูกติดกับระบบราชการ เงื่อนไขที่มากมายย่อมเป็นตัวถ่วงให้มหาวิทยาลัยไม่สามารถพัฒนาไปในทิศทางที่ต้องการได้ฉับไว ถ้าได้มีการศึกษา วิเคราะห์ หาหนทางที่เป็นไปได้ในการแยกตัวออกจากระบบได้ ปัญหาต่าง ๆ ก็น่าจะเบาบางลงกว่าที่คิด

1.8 ผลการวิจัย แสดงว่า มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์จะต้องทำโปรแกรมต่าง ๆ ให้เป็นที่ยอมรับของสังคม การที่จะให้สังคมยอมรับนั้น ดังที่กล่าวมาแล้ว จะต้องมีความรู้ของโปรแกรมที่ สอดคล้องกับความต้องการของสังคม การที่สังคมจะรับทราบว่าโปรแกรมที่ดีจากผลผลิต และการประชาสัมพันธ์ การจัดการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรีนั้น แม้ผลออกมาจะมีความสำคัญในขั้นต่ำ แต่ความต้องการกำลังคนของท้องถิ่นกลับเป็นระดับที่สูง มหาวิทยาลัยจึงไม่อาจมองข้ามการจัดการศึกษาระดับนี้เสียเลย แต่จะเน้นด้านใดควรวิจัยความต้องการของชุมชน ประเด็นที่มหาวิทยาลัยจะเป็นแหล่งรวบรวมความรู้ใหม่ และเผยแพร่แนวคิดใหม่ ๆ ที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงสังคมนั้นก็ประเด็นที่สำคัญ แต่ผู้ทรงคุณวุฒิกล่าวว่าไม่ค่อยได้มีการกระทำกันมากนัก มหาวิทยาลัยจะต้องให้ความสำคัญและกำหนดเป็นนโยบายของมหาวิทยาลัย สนับสนุนให้บุคลากรภายในได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพราะส่วนนี้จะเป็นประโยชน์ต่อสังคมมาก และการเผยแพร่ความรู้ที่นั้นไม่เพียงแต่จะเผยแพร่ทางสื่อเท่านั้น อาจจะทำออกมาในรูปของการจัดอบรม สัมมนา

นอกจากนี้ การปกป้องเสรีภาพทางวิชาการของอาจารย์ก็น่าจะได้รับการพิจารณาจากผู้บริหาร ให้ได้รับความสำคัญยิ่งขึ้น เพื่อมหาวิทยาลัยจะได้มีความเป็นตัวของตัวเอง และมีจุดยืนที่เหมาะสมในการชี้แนวทางแก่สังคม

1.9 ผลการวิจัยแสดงว่า มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ควรสนใจกับทรัพยากรต่อไปนี้ คือ ยางพารา การประมง ป่าลมน้ำมัน การท่องเที่ยว และเหมืองแร่ โดยการจัดหลักสูตรเพื่อผลิตกำลังคน วิจัยเพื่อพัฒนา เพราะปัจจัยเหล่านี้จำเป็นจะต้องได้รับการพัฒนาอย่างถูกวิธี ควรจะทำเป็นผลิตภัณฑ์สำเร็จ เพื่อส่งไปจำหน่าย แทนที่จะเป็นวัตถุดิบ ซึ่งจะสูญเสียรายได้ มหาวิทยาลัยในฐานะแหล่งความรู้ จะต้องเข้าไปมีบทบาทในการวิจัยและควรอยู่ในลักษณะที่ชุมชนสามารถนำไปใช้ในการผลิตได้ ไม่ใช่ทำเป็นเทคโนโลยีอย่างสูงเกินกำลังของชุมชน. ซึ่งสุดท้ายผลก็ตกอยู่กับนายทุน มหาวิทยาลัยจะต้องปกป้องผลประโยชน์ของประชาชน มหาวิทยาลัยจะต้องสำนึกในหน้าที่ประการนี้ และสอนให้นักศึกษาให้เห็นความสำคัญอันนี้ด้วย

ผลการวิจัยได้แสดงให้เห็นว่า ในระบบของมหาวิทยาลัยนั้น ทุกด้านเกี่ยวข้องกัน ทุกด้านจะต้องได้รับการพิจารณาโดยเท่าเทียมกันไม่ว่าจะเป็นตัวบ่อน กระบวนการ หรือภาวะแวดล้อม ล้วนแต่มีผลกระทบต่อผลผลิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มีตัวบ่อนอยู่ในระดับปานกลาง ไม่เด่นและไม่ค่อยจนเกินไป ไม่ว่านักศึกษา อาจารย์ หรืองบประมาณ ฯลฯ นักศึกษาเป็นเงื่อนไขที่เปลี่ยนแปลงได้น้อย ที่เห็นได้ชัดคือ เมื่อนักศึกษาที่รับเข้าโดยการสอบตรงมีคุณภาพดีกว่านักศึกษาในส่วนอื่น น่าที่มหาวิทยาลัยจะพิจารณาตัวบ่อนตัวนี้ ว่าถ้ามีการวิจัยเพิ่มจะมีผลอย่างไร เกี่ยวกับอาจารย์นั้น มหาวิทยาลัยจะดำเนินการได้โดยการหาสวัสดิการ บ้านพักอาศัย สิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ และที่สำคัญก็คือการวางนโยบายในการพัฒนาบุคลากร โดยที่มหาวิทยาลัยต้องยังอยู่กับระบบราชการ ไม่ว่าจะระบบบริหารการเงิน ระบบบริหารงานบุคคล ฯลฯ ดูเหมือนว่าสิ่งเหล่านี้เป็นข้อจำกัดของการพัฒนามหาวิทยาลัย คงจะต้องพิจารณาถึงความเป็นไปได้ที่มหาวิทยาลัยจะแยกตัวออกจากระบบราชการ ถ้าไม่มีหนทางมหาวิทยาลัยก็จะต้องกลับมาพิจารณาระบบภายในที่มีอยู่ และศึกษาวิเคราะห์ข้อดีข้อด้อย แล้วดำเนินการปฏิรูประบบในขอบข่ายที่กฎหมาย หรือ พ.ร.บ.มหาวิทยาลัยจะเอื้อให้ ถ้าระบบต่าง ๆ มีประสิทธิภาพ (ควบคู่ไปกับการพัฒนาบุคลากร ซึ่งเป็นอำนาจที่จะกระทำได้อยู่แล้ว) บุคลากรมีคุณภาพ ก็คงจะเอื้อให้การพัฒนาของมหาวิทยาลัยเป็นไปได้สูง ผู้บริหารจะต้องปลูกเร้าให้ทุกคนเห็นความสำคัญของสถาบัน และมีความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของสถาบัน เป็นภาระที่ทุกคนต้องมีส่วนร่วมในการพัฒนา เมื่อขจัดข้อ

ชัดซ่องภายในได้ จะทำให้มหาวิทยาลัยได้มองสภาพแวดล้อมความต้องการของสังคม ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและกำหนดทิศทางที่สอดคล้องกับความต้องการของสังคม ให้โอกาสบุคคลภายนอก เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารและประเมินสถาบัน จะทำให้สามารถมองเห็นตัวเองและ สิ่งแวดล้อมได้ชัดเจน ที่สำคัญคือมหาวิทยาลัยต้องเข้าหาประชาชน ถือประชาชนเป็นนายที่จะต้อง รับผิดชอบต่อประชาชนให้ แทนที่จะเป็นนายของประชาชน เมื่อเป็นเช่นนี้ได้ มหาวิทยาลัยก็ย่อม มีค่าที่สุด

2. การนำเสนอเป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ในอนาคต

จากผลของการวิจัยขอเสนอเป้าประสงค์ด้านต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ในอนาคต ดังนี้

2.1 ควรจัดการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรีโดยเน้นทางด้านวิศวกรรม- ศาสตร์และเทคโนโลยี, วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี:- เทคโนโลยีอย่าง เทคโนโลยีการประมง ฯลฯ คณิตศาสตร์และวิทยาการคอมพิวเตอร์ วิทยาศาสตร์สุขภาพ:- ทันตแพทย์ เภสัช พยาบาล ฯลฯ เกษตรศาสตร์:- สัตวแพทย์ ป่าไม้ และประมง และแพทยศาสตร์ ควรจำกัดหรือลด ปริมาณการผลิตทางสาขาวิชาสังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ โปรแกรมที่จัดจะต้องสอดคล้องกับ สภาพและความต้องการของสังคม และมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับ

2.2 ลักษณะของนักศึกษา ควรเน้นการพัฒนาเชิงปัญญา เป็นการส่งเสริมให้ ผู้เรียนมีความใฝ่รู้ สามารถแสวงหาความรู้ และสามารถประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาและ สร้างสรรค์สังคม ควบคู่ไปกับคุณสมบัติเชิงคุณธรรมและจริยธรรม เพื่อพัฒนาศักยภาพของนักศึกษา ควรส่งเสริมสิทธิ เสรีภาพ ในการคิด แสดงออก และทำกิจกรรม

2.3 ณาจารย์ ควรมีระบบการคัดเลือกอาจารย์ที่มีประสิทธิภาพ มีแผนใน การพัฒนาอาจารย์ที่ดี และที่สำคัญก็คือสวัสดิการด้านต่าง ๆ เพื่อดึงดูดอาจารย์ที่ดีให้อยู่ใน สถาบันต่อไป

2.4 งานวิจัย เน้นงานวิจัยประยุกต์เพื่อประโยชน์แก่สังคม ควรเป็นงานวิจัย ที่เกี่ยวกับท้องถิ่น และผลการวิจัยนั้นสามารถนำไปใช้ได้ทันที

2.5 นโยบาย มหาวิทยาลัยต้องดำเนินการเพื่อใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ หรือหามา ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และจัดหาแหล่งทุนและทรัพยากรจากภายนอกมาสมทบกับงบประมาณที่ ได้รับอย่างจำกัด ต้องสร้างความภาคภูมิใจในสถาบันให้เกิดแก่คณาจารย์ บุคลากร และนักศึกษา

ดำเนินการให้สภามหาวิทยาลัยได้ใช้อำนาจในการตัดสินใจอย่างจริงจังและจับใจแบบคณะกรรมการบริษัทเอกชน และควรเพิ่มจำนวนนักศึกษาสอบตรงที่รับจากนักเรียนในท้องถิ่นภาคใต้

2.6 งานบริหาร จะต้องปรับปรุงและพัฒนาระบบบริหารภายใน เช่น การบริหารงานบุคคล การเงิน วิชาการ และระบบงานธุรการให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพขึ้น ดำเนินการเพื่อให้มหาวิทยาลัยมีความคล่องตัวสูงในการบริหารและดำเนินการภายใน มหาวิทยาลัย และที่สำคัญคือการจัดระบบติดตาม ประเมิน และรายงานผลการทำงานของ อาจารย์ เจ้าหน้าที่ และหน่วยงานต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัย

2.7 งานบริการวิชาการและความสัมพันธ์กับบุคคลภายนอก จะต้องทำให้สังคมยอมรับในคุณภาพของโปรแกรมต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยต้องเป็นแหล่งรวบรวมและเผยแพร่แนวคิดใหม่ ๆ ที่มีผลในการเปลี่ยนแปลงสังคม ทั้งนี้โดยอาศัยสื่อต่าง ๆ ให้เป็นประโยชน์ และที่สำคัญก็คือการเปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกได้รับรู้ รับทราบ และประเมินความสำเร็จ และล้มเหลวของมหาวิทยาลัย

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าควรมีการวิจัยครั้งต่อไป ดังต่อไปนี้

3.1 ควรศึกษาความคิดเห็นของบุคคลภายนอกที่หลากหลายกว่านี้ โดยเฉพาะในระดับอาชีพต่าง ๆ ในความคิดเห็นเกี่ยวกับเป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

3.2 ควรมีการศึกษาเจาะลึกเฉพาะด้าน เช่น ด้านคุณภาพของนักศึกษา ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งในการนำมาประเมินประสิทธิภาพของสถาบัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย